

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2016/1904 НА КОМИСИЯТА**от 14 юли 2016 година****за допълване на Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно
намесата по отношение на дадени продукти****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) ⁽¹⁾, и по-специално член 16, параграф 8 и член 17, параграф 7 от него,

като има предвид, че:

- (1) В настоящия регламент се разясняват някои аспекти на правомощията за намеса, предоставени на компетентните органи и, при извънредни обстоятелства, на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО), учреден и изпълняващ своите правомощия в съответствие с Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, по отношение на критериите и факторите, които трябва да бъдат взети под внимание при определяне на съществуването на значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, или заплахата за нормалното функциониране и целостта на финансовите пазари или съответно за цялата финансова система на Съюза, на част от нея или на финансовата система на най-малко една държава членка.
- (2) Следва да бъде установен списък на критериите и факторите, които трябва да бъдат взети предвид от компетентните органи и ЕОЗППО, когато определят дали съществуват такива опасения или заплахи, за да се осигури последователен подход, като същевременно се даде възможност да бъдат предприемани подходящи действия при възникването на непредвидени неблагоприятни събития или тенденции. Съществуването на „запах“ — една от предпоставките за намеса с оглед поддържане на нормалното функциониране и целостта на финансовите или стоковите пазари или на стабилността на финансовата система, изисква по-висок праг от наличието на „значителни опасения“, които са предпоставка за намеса с оглед защита на инвеститорите. Необходимостта да се направи оценка на всички критерии и фактори, които биха могли да са налице в конкретна ситуация, не следва обаче да възпрепятства компетентните органи и ЕОЗППО да използват временните правомощия за намеса, когато само един от факторите или критериите е причина за подобни опасения или заплахи.
- (3) Разпоредбите на настоящия регламент са тясно свързани, тъй като те разглеждат предоставените както на националните компетентни органи, така и на ЕОЗППО правомощия за намеса по отношение на дадени продукти. С оглед на съгласуването на посочените разпоредби, които следва да влязат в сила едновременно, както и с цел да се осигури възможност за цялостен поглед на заинтересованите страни, и по-специално на ЕОЗППО и на компетентните органи, упражняващи правомощията за намеса, е необходимо тези разпоредби да бъдат включени в един регламент,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1**Критерии и фактори във връзка с правомощията на ЕОЗППО за временна намеса по отношение на продуктите**

(Член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1286/2014)

1. За целите на член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, когато установява дали пускането на пазара, разпространението или продажбата на определени основаващи се на застраховане инвестиционни продукти или на вид финансова дейност или практика предизвиква значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, или заплахата за нормалното функциониране и целостта на финансовите пазари или за стабилността на цялата финансова система на Съюза или на част от нея, ЕОЗППО разглежда кои от всички фактори и критерии, изброени в параграф 2, са от значение и взема предвид всички значими фактори и критерии.

⁽¹⁾ ОВ L 352, 9.12.2014 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48).

За целите на първа алинея, ЕОЗППО може да установи наличието на значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, или заплахата за нормалното функциониране и целостта на финансовите пазари или за стабилността на цялата финансова система на Съюза или на част от нея, въз основа на един или няколко от тези фактори и критерии.

2. Факторите и критериите, които ЕОЗППО разглежда, за да може да установи наличието на значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, или заплахата за нормалното функциониране и целостта на финансовите пазари или за стабилността на цялата финансова система на Съюза или на част от нея, са следните:

а) степента на сложност на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт или на вида финансова дейност или практика на застрахователно или презастрахователно дружество, като се вземат предвид по-специално:

- видът на базовите активи и степента на прозрачност на базовите активи,
- степента на прозрачност на разходите и таксите, свързани с основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, и по-специално липсата на прозрачност вследствие на многослойната структура на разходите и таксите,
- сложността на изчисляване на резултатите, като се взема предвид по-специално дали възвръщаемостта зависи от резултатите на един или няколко основни активи, които на свой ред са повлияни от други фактори,
- естеството и мащабът на рисковете,
- дали предлагането на основаващите се на застраховане инвестиционен продукт или услуга е обвързано с други продукти или услуги,
- сложността на всички договорни условия;

б) размерът на потенциалните отрицателни последици, като се вземат предвид по-специално:

- условната стойност на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт,
- броят на клиентите, инвеститорите или съответните участници на пазара,
- относителният дял на продукта в портфейлите на инвеститорите,
- вероятността, мащабът и естеството на евентуалните вреди, включително размерът на загубите, които потенциално могат да бъдат понесени,
- очакваната продължителност на отрицателните последици,
- размерът на премията,
- броят на участващите посредници,
- растежът на пазара или продажбите,
- средната сума, инвестирана от всеки инвеститор в основаващия се на застраховане инвестиционен продукт,
- размерът на покритието, определен в националното законодателство за гаранционни схеми в застраховането, когато такава схема съществува, или
- стойността на техническите резерви, свързани с основаващите се на застраховане инвестиционни продукти;

в) видът инвеститори, които участват в дадена финансова дейност или финансова практика или на които се предлага или продава основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, като се взема предвид по-специално:

- дали инвеститорът е непрофесионален клиент, професионален клиент или приемлива насрещна страна по смисъла на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾,
- особеностите, характеризиращи уменията и способностите на инвеститорите, включително равнището на образование, опитът с подобни основаващи се на застраховане инвестиционни продукти или търговски практики,
- особеностите, характеризиращи икономическото състояние на инвеститорите, в т.ч. техните доходи и богатство,

⁽¹⁾ Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС; (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

- основните финансови цели на инвеститорите, включително пенсионни спестявания и необходимост от покритие на рисковете,
 - дали продуктът или услугата се продава на инвеститори извън съответния целеви пазар или дали целевият пазар не е бил определен правилно, или
 - допустимостта за покритие чрез гаранционна схема в застраховането в случаите, когато съществуват национални гаранционни схеми в застраховането;
- г) степента на прозрачност на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт или на вида финансова дейност или практика, като се вземат предвид по-специално:
- видът и прозрачността на базовите активи,
 - всякакви скрити разходи и такси,
 - използването на техники, привличащи вниманието на инвеститорите, но не отразяващи непременно годността или общото качество на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика,
 - естеството и прозрачността на рисковете,
 - използвани наименования на продукти, терминология или други данни, които предполагат по-голяма степен на сигурност или възвръщаемост от тази, която е реално възможна или вероятна, или които предполагат характеристики на продукта, които не съществуват, или
 - дали наличната информация за основаващия се на застраховане инвестиционен продукт не е била достатъчна или достатъчно надеждна, за да се даде възможност на участниците на пазара, към които тя е насочена, да формират своята преценка, като се вземат предвид естеството и видът на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти;
- д) конкретните характеристики или базовите активи на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, в т.ч. включен ливъридж, като се вземат предвид по-специално:
- характерният за продукта ливъридж,
 - породеният от финансирането ливъридж, или
 - характеристиките на сделките за финансиране с ценни книжа;
- е) съществуването и степента на несъответствие между очакваната възвръщаемост или печалба за инвеститорите и рискът от загуби във връзка с основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, като се вземат предвид по-специално:
- разходите за структурирането на такъв основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, такава финансова дейност или финансова практика и други разходи,
 - несъответствието по отношение на риска на емитента, задържан от емитента, или
 - профилът на риска/възвръщаемостта;
- ж) степента на трудност и разходите за инвеститорите, свързани с продажбата на съответния основаващ се на застраховане инвестиционен продукт или с преминаването към друг инструмент, като се вземат предвид по-специално:
- пречките за промяна на инвестиционната стратегия по отношение на застрахователен договор,
 - фактът, че предсрочно изтегляне на вложените средства не се допуска от договора или е направено практически невъзможно, или
 - всякакви други пречки за предсрочно изтегляне на вложените средства;
- з) ценообразуването и свързаните разходи на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, като се вземат предвид по-специално:
- използването на скрити или вторични такси, или
 - такси, които не отразяват нивото на услугите за разпространение, предлагани от застрахователните посредници;

- и) степента на новаторство на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, като се вземат предвид по-специално:
 - степента на новаторство във връзка със структурата на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, в т.ч. внедряване и задействане,
 - степента на новаторство във връзка с модела на разпространение или дължината на веригата от посредници,
 - степента на разпространение на новаторството, включително дали основаващият се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика са новаторски за определени категории инвеститори,
 - новаторство, което включва ливъридж,
 - липсата на прозрачност на базовите активи, или
 - миналият опит на пазара с подобни основаващи се на застраховане инвестиционни продукти или търговски практики за основаващи се на застраховане инвестиционни продукти;
- й) търговските практики, свързани с основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, като се вземат предвид по-специално:
 - използваните канали за комуникация и разпространение,
 - свързаните с инвестицията информация, маркетинг или други рекламни материали, или
 - дали решението за покупка е вторично или третично вследствие на друга по-ранна покупка;
- к) финансовото и икономическото състояние на емитента на основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, като се вземат предвид по-специално:
 - финансовото състояние на емитента, или
 - годността на разпоредбите за презастраховане по отношение на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти;
- л) дали базовите активи на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт или финансовата дейност, или финансовата практика представляват висок риск за показателите по сделките, сключени от участниците или инвеститорите на съответния пазар;
- м) дали характеристиките на даден основаващ се на застраховане инвестиционен продукт го правят особено податлив да бъде използван за целите на финансови престъпления, и по-специално дали тези характеристики биха могли потенциално да насърчават използването на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт за:
 - измами или непочтени действия,
 - нарушения или злоупотреби с информация по отношение на финансов пазар,
 - управление на постъпления от престъпна дейност,
 - финансиране на тероризъм, или
 - улесняване на изпирането на пари;
- н) дали финансовата дейност или финансовата практика представлява особено висок риск за устойчивостта или безпрепятственото функциониране на пазарите;
- о) дали даден основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, финансова дейност или финансова практика може да доведе до значително и изкуствено създадено несъответствие между цените на дериват и тези на базовия пазар;
- п) дали даден основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, финансова дейност или финансова практика поражда висок риск за инфраструктурата на пазара или на платежните системи, в т.ч. системи за търговия, клиринг и сетълмент;
- р) дали даден основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, финансова дейност или финансова практика може да застраши доверието на инвеститорите във финансовата система; или
- с) дали основаващият се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата практика или финансовата дейност създава висок риск от сътресение за финансовите институции, считани за важни за финансовата система на Съюза.

Член 2

Критерии и фактори, които трябва да бъдат взети предвид от компетентните органи във връзка с правомощията за намеса по отношение на основаващи се на застраховане инвестиционни продукти

(Член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1286/2014)

1. За целите на член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, когато установяват дали пускането на пазара, разпространението или продажбата на определени основаващи се на застраховане инвестиционни продукти или на вид финансова дейност или практика предизвиква значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, или заплахата за нормалното функциониране и целостта на финансовите пазари или за стабилността на цялата финансова система, или на част от нея, най-малко на една държава членка, компетентните органи разглеждат кои от всички фактори и критерии, изброени в параграф 2, са от значение и вземат предвид всички значими фактори и критерии.

За целите на първа алинея, компетентните органи може да установят наличието на значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, или заплахата за нормалното функциониране и целостта на финансовите пазари или за стабилността на цялата финансова система, или на част от нея, най-малко на една държава членка, въз основа на един или повече от тези фактори и критерии.

2. Факторите и критериите, които компетентните органи разглеждат, за да установят наличието на значителни опасения във връзка със защитата на инвеститорите или заплахата за нормалното функциониране и целостта на финансовите пазари или за стабилността на цялата финансова система, или на част от нея, най-малко на една държава членка, включват следното:

а) степента на сложност на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт или на вида финансова дейност или практика на застрахователно или презастрахователно дружество, като се вземат предвид по-специално:

- видът на базовите активи и степента на прозрачност на базовите активи,
- степента на прозрачност на разходите и таксите, свързани с основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, и по-специално липсата на прозрачност вследствие на многослойната структура на разходите и таксите,
- сложността на изчисляване на резултатите, като се взема предвид дали възвръщаемостта зависи от резултатите на един или няколко основни активи, които на свой ред са повлияни от други фактори,
- естеството и мащабът на рисковете,
- дали предлагането на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт е обвързано с други продукти или услуги, или
- сложността на всички договорни условия;

б) размерът на потенциалните отрицателни последици, като се вземат предвид по-специално:

- условната стойност на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт,
- броят на клиентите, инвеститорите или съответните участници на пазара,
- относителният дял на продукта в портфейлите на инвеститорите,
- вероятността, мащабът и естеството на евентуалните вреди, включително размерът на загубите, които потенциално могат да бъдат понесени,
- очакваната продължителност на отрицателните последици,
- размерът на премията,
- броят на участващите посредници,
- растежът на пазара или продажбите,

- средната сума, инвестирана от всеки инвеститор в основаващия се на застраховане инвестиционен продукт,
 - размерът на покритието, определен в националното законодателство за гаранционни схеми в застраховането, когато такава схема съществува, или
 - стойността на техническите резерви, свързани с основаващите се на застраховане инвестиционни продукти;
- в) видът инвеститори, които участват в дадена финансова дейност или финансова практика или на които се предлага или продава основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, като се взема предвид по-специално:
- дали инвеститорът е непрофесионален клиент, професионален клиент или приемлива насрещна страна по смисъла на Директива 2014/65/ЕС,
 - уменията и способностите на инвеститорите, включително равнището на образование, опитът с подобни основаващи се на застраховане инвестиционни продукти или търговски практики,
 - икономическото състояние на инвеститорите, в т.ч. техните доходи и богатство,
 - основните финансови цели на инвеститорите, включително пенсионни спестявания и необходимост от покритие на рисковете,
 - дали продуктът или услугата се продава на инвеститори извън съответния целеви пазар или дали целевият пазар не е бил определен правилно, или
 - допустимостта за покритие чрез гаранционна схема в застраховането в случаите, когато съществуват национални гаранционни схеми в застраховането;
- г) степента на прозрачност на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт или на вида финансова дейност или практика, като се вземат предвид по-специално:
- видът и прозрачността на базовите активи,
 - всякакви скрити разходи и такси,
 - използването на техники, привличащи вниманието на инвеститорите, но не отразяващи непременно годността или общото качество на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика,
 - естеството и прозрачността на рисковете,
 - използвани наименования на продукти, терминология или други данни, които предполагат по-голяма степен на сигурност или възвръщаемост от тази, която е реално възможна или вероятна, или които предполагат характеристики на продукта, които не съществуват, или
 - дали наличната информация за основаващия се на застраховане инвестиционен продукт не е била достатъчна или достатъчно надеждна, за да се даде възможност на участниците на пазара, към които тя е насочена, да формират своята преценка, като се вземат предвид естеството и видът на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти;
- д) конкретните характеристики или базовите активи на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, в т.ч. включен ливъридж, като се вземат предвид по-специално:
- характерният за продукта ливъридж,
 - породеният от финансирането ливъридж, или
 - характеристиките на сделките за финансиране с ценни книжа;
- е) съществуването и степента на несъответствие между очакваната възвръщаемост или печалба за инвеститорите и рискът от загуби във връзка с основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, като се вземат предвид по-специално:
- разходите за структурирането на такъв основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, такава финансова дейност или финансова практика и други разходи,
 - несъответствието по отношение на риска на емитента, задържан от емитента, или
 - профилът на риск/възвръщаемост;
- ж) степента на сложност и разходите за инвеститорите, свързани с продажбата на съответния основаващ се на застраховане инвестиционен продукт или с преминаването към друг инструмент, като се вземат предвид по-специално:
- пречките при смяна на инвестиционна стратегия по отношение на застрахователен договор,

- фактът, че предсрочно изтегляне на вложените средства не се допуска или се допуска при такива договорни условия, че може да се разглежда като недопустимо, или
 - всякакви други пречки за предсрочно изтегляне на вложените средства;
- з) ценообразуването и свързаните разходи на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, като се вземат предвид по-специално:
- използването на скрити или вторични такси, или
 - таксите, които не отразяват нивото на услугите за разпространение, предлагани от застрахователните посредници;
- и) степента на новаторство на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, като се вземат предвид по-специално:
- степента на новаторство във връзка със структурата на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика, в т.ч. внедряване и задействане,
 - степента на новаторство във връзка с модела на разпространение или дължината на веригата от посредници,
 - степента на разпространение на новаторството, включително дали основаващият се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика са новаторски за определени категории инвеститори,
 - новаторство, което включва ливъридж,
 - липсата на прозрачност на базовите активи, или
 - натрупаният пазарен опит с подобни основаващи се на застраховане инвестиционни продукти или търговски практики за основаващи се на застраховане инвестиционни продукти;
- й) търговските практики, свързани с основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, като се вземат предвид по-специално:
- използваните канали за комуникация и разпространение,
 - свързаните с инвестицията информация, маркетинг или други рекламни материали, или
 - дали решението за покупка е вторично или третично вследствие на друга предишна покупка;
- к) финансовото и икономическото състояние на емитента на основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, като се вземат предвид по-специално:
- финансовото състояние на емитента, или
 - подходящият характер на договореностите за презастраховане по отношение на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти;
- л) дали базовите активи на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата дейност или финансовата практика представляват висок риск за резултатите от сделките, сключени от участниците или инвеститорите на съответния пазар;
- м) дали характеристиките на даден основаващ се на застраховане инвестиционен продукт го правят особено податлив да бъде използван за финансови престъпления, и по-специално дали тези характеристики биха могли потенциално да насърчават използването на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт за:
- измами или непочтени действия,
 - нарушения или злоупотреби с информация по отношение на финансов пазар,
 - управление на постъпления от престъпна дейност,
 - финансиране на тероризъм, или
 - улесняване на изпирането на пари;
- н) дали финансовата дейност или финансовата практика представлява особено висок риск за устойчивостта или безпрепятственото функциониране на пазарите;
- о) дали даден основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, финансова дейност или финансова практика може да доведе до значително и изкуствено създадено несъответствие между цените на дериват и тези на базовия пазар;

- п) дали даден основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, финансова дейност или финансова практика поражда рискове за инфраструктурата на пазара или на платежните системи, в т.ч. системи за търговия, клиринг и сетълмент;
- р) дали даден основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, финансова дейност или финансова практика може да застраши доверието на инвеститорите във финансовата система; или
- с) дали основаващият се на застраховане инвестиционен продукт, финансовата практика или финансовата дейност създава висок риск от сътресение за финансовите институции, считани за важни за финансовата система на държавата членка или на съответния компетентен орган.

Член 3

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 31 декември 2016 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 14 юли 2016 година.

За Комисията
Председател
Jean-Claude JUNCKER
